

25. juni 2011

UKA2011/72

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnesuut imaattoq matumuuna saqqummiupparput:

Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu piareersaasumik isumalioqatigiissitamik 2012-ip naalernerani pilersitsisoqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Isumalioqatigiissitamut suliakkiutaassaaq Kalaallit Nunaata Tunngaviusumik Inatsisissaannik siunnersuummik Inatsisartunut suliap naammasinerani saqqummiussinissaq.

(Inatsisartuni Siumut ilaasortaatitai)

Tunngavilersuut:

Ukiuni 30-ini Namminersorneroreerluni nunarput Namminersulerpoq. Inuiaqatigiillu nammi-niivikkusunnerannut takussutissaq ersarinnerpaaq tassaavoq Namminersulernissamut taasitit-sinermi inuiaat piumassusermik takutitsinerat.

Ukiut marluk ingerlasimalereerput Namminersulerattali Siumumiilli isumaqarpugut Tunnga-viusumik Inatsisissamik piareersaasussanik Isumalioqatigiissitaliortoqarnissaa siusinaarpallaa-nngitsoq, taamaattumik siunnersuutigaarput Naalakkersuisut Tunngaviusumik Inatsisiliornissamut piareersaataasumik isumalioqatigiissitaliortoqarnissaannik peqquneqassasut.

Siumumiit isumaqarpugut Tunngaviusumik Inatsisitigut qulakkeerneqassasut innuttaaqataanermi, politikikkut, aningaasarsiornikkut, inooqataannikkut- kulturikkullu tunngaviusumik pisinnaa-titaaffiit. Soorluttaaq Tunngaviusumik Inatsisitigut aalajangersarneqassasoq innuttaasut ataasiak-kaarlutik inuiaqatigiinnut ataatsimoortunut akisussaaffiat, taamatuttaaq avatangiisitsinnut pinngor-titarsuarmut kinguaassatsinnut ingerlateqqitassatsinnut.

Qulaani oqariartuutit aallaavigalugit Siumumit isumaqarpugut suliassap aallartinneqarneratigut tamat oqartussaaqataanerat ilutigitillugulu inuiaqatigiit sunniuteqaqataasinnaanerat peqataatin-neqarnerallu nukittorsassagipput.

Siumup uani eqqarsaatigai inuiaqatigiit siunnersuusiorsinnaanissaat saqqummiussisinnaanissaallu isumalioqatigiissitap isummerfissaannik, periuseq tamanna iluatsilluartumik Kalaallit nammineer-lutik Namminersorneq pillugu isumalioqatigiissitaanni atorpaat, Namminersorneq pillugu Inatsi-sissap tusarniutigineqarnerani nuna tamakkerlugu angalaneranni.

Taamaattumik Isumalioqatigiissitap suliassaasa ilagissavaat ataavartumik inuiaqatigiinnik isuma-sioqatiginnilluni oqaloqatiginnittarneq suliap ingerlanneqarnera naatserlugu. Taama eqqarsarneq aallaaveqarpoq Tunngaviusumik Inatsit inuiaat aqutseqataanerannut soorunami pituttorneqartari-aqarmat, soorluttaaq inatsisitigut aalajangersarneqassasoq kiffaanngissuseqarluni, naligiilluni qinersinissamut pisinnaatitaaffeqarneq, nunap aqunneqarnerani tunngaviusumik innuttaasut katiti-

gaanerannut tarrarsortumik ingerlatsinissaq, kommunit nammineersinnaanerat nunarsuarmioqatinillu suleqateqarneq.

Siumumiit isumaqarpugut isumalioqatigiissitaq inuttalersorneqarnerani tunngaviusumik Kalaallit ilinniarluarsimasut ilaasortaatinneqassasut taassumallu saniatigut nunat tamalaat akornanni inatsisilerinermi ilisimasaqarluartut misilittagaqarluartullu, soorluttaaq pissusissamisuussasooq. Inatsisartut Inatsisunik Atortitsinermut Ataatsimiititaliaannik qanimut suleqateqarnissaq. Taamatutaaq Siumut isumaqarpoq Naalakkersuisut ammasariaqartut piffisaliussap inissinniarneqarnerani.

Kalaallit Nunaat Namminersortoq nunaavoq Naalagaaffinngornissaminut piareersartoq. Siumumit isumaqarpugut, Tunngaviusumik Inatsimmik piareersaaneq inuiaqatigiittut ataqatigiinnermik nutaamik misigissuseqalernissamik sanarfinerusooq inuiaqatigiinni ilaasortat suminneganeernerat apeqqutaatinnagu, soorluttaaq Tunngaviusumik Inatsisip qulakkiissagaa inuttut pisinnaatitaaffiit kikkunnut tamanut atuuttut Kalaallit Nunaanni innuttaasunut tamanut atortinneqarnissaat.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuutip akuerineqarnerani Namminersorlutik Oqartussanut aningasartuutissanik assigiinngitsunik pilersitiviussaag.

Taamaattoq siullertut eqqaasassaavoq aningaasatigut kingunissai ukuninnga tunngaveqassammata: isumalioqatigiissitap qanoq inuttalersorneqarnissaa, allaffeqarfissap annertussusissaa, allaffeqarfissap pilersinneqarnerani Naalakkersuisoqarfiup pioreersup arlaata ataannut inissinneqassanersoq immaqaluunniit imminerisamik allaffeqarfimmik pilersitsisoqassanersoq soorluttaaq suliaasaq qanoq naammassiniarneqassanersoq.

Siumumit aningaasartuutissanut assersuutissatut assingusutut tikkuartorsinnaasatuarpur tassavoq Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitap sulisimanera, Siumumiillu imannak nassuias-savarput:

Namminersorneq pillugu isumalioqatigiissitamut siullermut (Kalaaliinnarnik inuttaqartinneqartoq) aningaasartuutit 16,3 mio. kr. missaani annertussuseqarsimapput, aningaasartuutit ukiunut sisamanut atornerarneri agguataarsimallutik. Naatsorsuutaavoq Tunngaviusumik Inatsisissamik piareersaataasumik isumalioqatigiissitassamut tamakkiisumik aningaasartuutissat tassunga missi-ngersuunneqarsinnaasut, apeqqutaalluni suliaasaq tassunga sanilliuunneqarsinnaanersoq.

Naatsorsuutigineqartariaqarporli aningaasartuutit tamakkerlutik ikinnerunissaat Tunngaviusumik Inatsimmik piareersaataasumik isumalioqatigiissitap sulinissaminut suliakkiissutit sinaakkutis-saasa killingi annikinnerummata isumalioqatigiissitap assersuutatta suliaanniit.

Siunnersuutip namminersorlutik suliffeqarfiutilinnut kingunissai

Siunnersuut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqarnavianngilaq suliaq qitiusumik allaffeqarfissuarmiit ingerlanneqassammat.

Qujanaq